

Příspěvková organizace
Městské lesy Opava

Rozbor hospodaření 2016

Zpracoval: Ing. Radomír Drašák

Duben 2017

Obsah

1	ÚVOD	3
2	Plán hospodaření a jeho plnění v roce 2016	4
2.1	Plnění plánu 2016 – náklady	4
2.2	Plnění plánu 2016 – výnosy	5
2.3	Hospodářský výsledek 2016	6
3	Těžební činnost	7
3.1	Těžební plán – plnění	7
3.2	Těžba nahodilá dle druhu	7
3.3	Expediční sklad	7
4	Obchodní činnost	8
4.1	Prodej dříví	8
4.2	Prodej sazenic a vánočních stromků	8
4.3	Tržby z nájmu	9
4.4	Ostatní tržby	9
4.5	Myslivost plán	9
5	Pěstební činnost	10
5.1	Pěstební plán	10
5.2	Pěstební rezerva	11
6	Externí kontroly	12
7	Personální obsazení	13
7.1	Personální struktura	13
8	Závěr	14

1 Úvod

Rok 2016 byl pro organizaci Městské lesy Opava dalším důležitým rokem v hospodaření organizace. Zásadní událostí bylo zvolení nového ředitele Městských lesů Opava příspěvkové organizace. Chod organizace dostal diametrálně jiný směr, hlavně v oblasti lesního hospodaření, v oblasti myslivosti a dalších. Hospodaření probíhalo dle plánu s mírným navýšením výnosů s hlavním akcentem na tvorbu pěstební rezervy.

V roce 2016 po příchodu nového ředitele, došlo k zefektivnění pracovních procesů, byl kladen důraz na efektivní vynakládání finančních prostředků. Z hlediska lesního majetku se pokračovalo v sanaci špatného stavu mladých kultur se zaměřením na porosty do věku 20 let. V ostatních předmýtních a mýtních porostech byl kladen důraz na včasné vytěžení napadaného dříví a zkrácení cesty ke konečnému odběrateli. Těžba dříví se odvíjela výhradně v nahodilých těžbách, čemuž odpovídal i její objem. V menší míře pokračovaly investice do oprav nemovitého majetku a strojního zařízení. Pokračující trend na zvýšení produktivity a tvorby finančních prostředků mimo těžební zdroje se opět podařilo udržet.

Městské lesy příspěvková organizace hospodařila dle schváleného plánu pro rok 2016.

2 Plán hospodaření a jeho plnění v roce 2016

2.1 Plnění plánu 2016 - náklady

Hodnocení ukazatelů plánu za 1- 12 /2016

Náklady	plán v tis. Kč	plnění v tis. Kč	Plnění v %
	k 1.1.2016	k 31.12.2016	
501 spotřeba materiálu	2 200	1121	51
502 spotřeba energie	120	42	35
503 spotř. Ost. Dodávek	5	3	61
508 změna st. Zásob	0	300	
511 opravy a udržování	490	288	59
512 cestovné	130	117	90
513 náklady na repre.	15	0	0
518 ostatní služby	9500	7548	79
518 nájem zřizovateli	100	100	100
521 mzdové náklady	4200	3235	77
524 zák.pojištění	1450	1010	70
527 zák.soc. náklady	210	108	52
528 jiné soc. nakl.	28	17	0
531 silniční daň	17	16	94
532 daň z nemovitosti	10	8	80
538 jiné poplatky a daně	15	10	68
544 prodaný materiál	5	0	0
547 manka a škody	10	6	63
549 ost.náklady z činnosti	100	76	76
551 odpisy inv. Majetku	600	590	98
553 zůstatková cena DHM	0	0	0
555 tvorba rezerv	1000	5214	522
555 proúčtování rezerv	-6700	-5491	82
556 zúčtování opr.položek	0	0	0
557 odepsané pohledávky	0	0	0
558 náklady DDHM	100	52	52
563 Kurzové rozdíly	0	0	0
Celkem	13 605	14370	106

2.1.1. Účet 521 mzdové náklady – původní schválené mzdové prostředky dle plánu k 1.1.2016 byly v objemu 4200 tis. Kč. Nedočerpání schváleného objemu finančních prostředků bylo z důvodu nemocnosti, z důvodu dalších personálních změn a z důvodu menší potřeby sezóních pracovníků ve školkařském provozu. S tím úzce souvisí nedočerpání finančních prostředků na účtu 527 zákonné sociální náklady. Čerpání mzdových nákladů činí 77 % objemu mzdových prostředků.

Celkové skutečné čerpání plánovaných nákladů v roce 2016 činní 106 %, respektive 73 % před tvorbou pěstební rezervy.

2.2 Plnění plánu 2016 – výnosy

Výnosy	plán v tis. Kč	plnění v tis. Kč	Plnění v %
	k 1.1.2016	k 31.12.2016	
601 tržby za dříví	11600	11853	102
tržby sazenice	150	87	58
tržby myslivost	200	336	168
drobná lesní výroba	30	63	212
tržby ostatní	70	51	73
602 tržby ze služeb	300	698	233
služby z myslivosti	100	212	212
603 tržby z nájmu	460	487	106
643 tržby z pohledávek	36	37	102
646 tržby z prodej. DHM	5	0	0
648 čerpání fondu	490	338	69
649 snížení fondu reprodukce	0	192	0
649 ostatní výnosy	0	6	0
662 úroky	80	61	76
672 dotace	200	328	164
Celkem	13721	14749	107

2.2.1 Účet 601 – na překročení plánu se podílelo především navýšení tržeb za zvěřinu a tržby v drobné lesní výrobě

2.2.2 Účet 602 – na překročení plánu ve službách se největší mírou podílely tržby ze služeb a služeb v myslivosti, které představují poplatkové lovy

2.2.3 Účet 603 – na nepatrném překročení objemu finančních prostředků z nájmu bylo docíleno pronájmem dalších prostorů

2.2.4 Účet 672 - novinkou pro rok 2016 od 1. 9.2016 je možnost čerpání krajských dotací na hospodaření v lesích. Dalšími dotacemi, které čerpají ML Opava jsou dotace SZIF na obhospodařování luk, genofond lesních dřevin, investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin, obnova lesních porostů po kalamitách. Objem nevyčerpaných dotací v objemu cca 500 tis. Kč, z důvodu posunu termínu žádosti o platbu budou připsány na účet Ml Opava v roce 2017.

Z plnění plánu je na první pohled zřejmé zvýšení produktivity práce v návaznosti na proběhlé personální změny v roce 2016. Městské lesy Opava neustále hledají možnosti příjmů vzhledem k jednotlivým možnostem, potenciálu a kondici majetku, kdy další personální změny čekají organizaci v roce 2017.

Celkové příjmy dle plánu činní 107 % plánovaných výnosů v roce 2016.

2.3 Hospodářský výsledek 2016

Tvorba HV 1 -12	plán v tis. Kč	Plnění v tis. Kč.	Plnění v %
2016	k.1.1.2016	k 31.12.2016	
Výnosy	13 721	14 749	107
Náklady	-13 605	-14 370	106
Celkem	116	379	326

Hospodářský výsledek v lesnické činnosti je ovlivňován nejenom ekonomickými podmínkami, ale v neposlední řadě i přírodními podmínkami. Lesnická činnost je souborem mnoha činností, jako je pěstování lesa, školkařská činnost, stavební činnost, údržby vodních toků, myslivosti a také souborem mimoprodukčních funkcí lesa. Mezi tyto funkce patří rozrůstající se funkce rekreační, krajinnotvorná a další. Vzhledem k rozmanitosti lesního ekosystému lze jen stěží přesně odhadnout ekonomický výnos z majetku.

HV před tvorbou pěstební rezervy dosáhl hodnoty **5 593 tis Kč**. Konečný HV před zdaněním po tvorbě pěstební rezervy za rok 2016 dosáhl kladné hodnoty **379 028 Kč**. Pěstební rezerva byla vytvořena ve výši **5 214 tis. Kč**. Prostředky převedené do pěstební rezervy se v daném roce účtují jako náklady, až následně při čerpání z tohoto fondu se účtují jako výnosy. Tento ekonomický výsledek, vzhledem k možnostem lesního majetku, je velmi uspokojivý a prodlužuje dobu, po kterou nebudou muset ML Opava žádat svého zřizovatele o finanční příspěvek na hospodaření.

Po zákonných úpravách HV před zdaněním nebudou ML Opava odvádět daň z příjmu.

3 Těžební možnosti

MI Opava nadále hospodaří dle platného LHP na období 2008 -2017, kdy plánována těžba na toto decennium (decenální etát) je **170 327**. Nynější povolená těžba čítá **200 327 m³**. Dle výhledu a špatných klimatických podmínek (extrémně suchý rok 2015) a dozvuku těchto extrémů v roce 2016 došlo z **99 %** k naplnění této nynější povolené těžby na konci roku 2016 a na poslední rok platnosti LHP zbývá **1300 m³**. MI Opava tudíž budou nuceny opět na poslední rok platnosti LHP zažádat o navýšení závazného ukazatele celková výše těžeb nejméně o **10 000 m³**, z důvodů zpracování nahodilých těžeb na číslo **210 327 m³**.

3.1 Těžební plán - plnění

druh těžby	plán v m3 1.1.2016	plnění v m3 31.12.2016
těžba výchovná	436	61
těžba nahodilá	7064	8315
samovýroba	500	413
Celkem	8000	8789

Těžba v roce 2016 dosáhla **8789 m³** dříví. Tento objem byl z části naplněn těžbou výchovnou **61 m³**, dále samovýrobou **413 m³** a výhradně těžbou nahodilou, která zahrnuje zlomy, vývraty a těžbu kůrovcovou. Tento druh těžby je nutné přednostně zpracovávat, aby byl dodržen lesní zákon. Překročení plánované těžby bylo opět zapříčiněno zpracováním těžeb nahodilých, které musí být zpracovány z důvodů zamezení rozšiřování kalamitních škůdců.

3.2 Těžba nahodilá dle druhu

druh těžby 2016	množství	% podíl
kůrovcová	1897	21,5
těžba václavková	2019	22
ostatní (větrná, soušová)	4399	51
samovýroba	413	5
těžba předmýtní výchovná	61	0,5
	8789	100

3.3 Expediční sklad

průběh	množství
počáteční stav 2016	452
dodáno na MS	5843
dodáno odběratelům	5124
vlastní spotřeba	195
Konečná zásoba	415

Expediční sklad slouží jako manipulační místo, kde dochází ke druhování na jednotlivé sortimenty dle kvality.

4. Obchodní činnost

4.1 Prodej dříví

Celkové tržby za zrealizované dříví v objemu **8503 m³**, dosáhly **11 808 tis. Kč**.

Z důvodů přebytku dříví na trhu a poklesu cen cca v \emptyset o 150 Kč/m³ došlo k poklesu zpeněžení, kdy kulatinové sortimenty byly obchodovány v objemu **4116 m³** za průměrnou cenu **1783 Kč/m³**. Tento pokles se odvíjel během roku hlavně v kvalitě dříví KH a kvalitě D.

sortiment 2016	m ³	objem Kč	prům. cena /m ³
101 surové kmeny -19	2283	2 395 627	1050
111 pilařská kulatina	4116	7 338 524	1783
161 vláknina jehličnatá	901	1 126 312	1250
141 tyče	5	2 363	450
132 výmět	13	680	50
181 palivo jehličnaté	485	454 996	938
201 vláknina listnatá	106	90 180	850
281 palivo listnaté	181	317 796	1756
samovýroba	370	76 622	207
potěžební zbytky	43	5 889	136
Celkem	8503	11 808 989	1388

4.1.2 Průměrné zpeněžení dříví

V roce 2016 bylo dosaženo průměrné zpeněžení realizovaného dříví včetně samovýroby **1388 Kč/m³**, jde o pokles **156 Kč/m³** ve srovnání s rokem 2015, kdy zpeněžení dříví dosáhlo **1544 Kč/m³**. Tento pokles cen dříví je zapříčiněn celorepublikovým přebytkem dříví a poklesu cen cca v \emptyset o **150 Kč/m³**. Průměrné zpeněžení průmyslového dříví dosáhlo **1475 Kč/m³**, palivového dříví **1160 Kč/m³**. Zvláštním případem prodeje palivového dříví je samovýroba. Jedná se většinou o dříví z porostů do 20 let věku, kde samotné náklady na výrobu 1m³ převyšují jeho realizační cenu i v tomto segmentu byla průměrná cena **207 Kč/m³** bez vynaložených nákladů.

Nezanedbatelná absence dříví vyšších dimenzí, vzhledem ke stávajícímu stavu lesních porostů, zásadně promlouvá do celkového zpeněžení dříví.

4.2 Prodej sazenic lesních dřevin a vánočních stromků

Prodejem sazenic lesních dřevin a osiva z produkce lesní školky v roce 2016 vydělaly ML Opava **87 tisíc**. Z množství zalesněných sazenic činilo **90 %** z vlastní produkce. S prodejem sazenic počítají ML Opava i v budoucnu. V tomto ohledu jsou podnikány kroky k rozšíření školkařského provozu a kladen důraz na kvalitní sazenici pro vlastní spotřebu a dále také na prodej, jako náhradní finanční zdroj s ohledem na omezené těžební možnosti. Zásadním pro takové rozhodnutí je maximální možné využití produkční plochy lesních školek a technické vybavení. Tyto aspekty znamenají úsporu v nákupu sadebního materiálu či navýšení zisků v plánovaném prodeji sazenic lesních dřevin.

Prodej lesních stromků proběhl na dvou obvyklých místech Opava a Skřipov. Prodejem vánočních stromků vypěstovaných na plantážích bylo dosaženo tržby **64 tisíc Kč**. Tento prodej ve velké míře eliminuje krádeže vánočních stromků z lesních porostů a v mnoha směrech dělá pozitivní dojem O MI Opava.

4.3 Tržby z nájmu

Efektivním využitím dalších prázdných bytových či jiných prostor a pronájmem dalších pozemků, došlo k mírnému navýšení prostředků na objem **487 tis. Kč**.

4.4 Ostatní tržby

Mezi ostatní tržby patřily: 643 výnosy z pohledávek **37 tisíc. Kč**, 649 ostatní výnosy z činnosti **6 tis. Kč**.

4.5 Myslivost

Sledované období roku 2016 neodpovídá roku mysliveckému, který se plánuje od 1.4.2016 do 31.3.2017. Myslivost jako přidružená činnost má velký význam pro vlastníka lesa ke kontrole a udržení stavu zvěře na takových počtech, které způsobují škody na lesních porostech v minimální míře.

druh zvěře	tech.j.	plán	plnění	% plnění
jelení	ks	57	27	47
dančí	ks	9	8	88
srnčí	ks	46	44	95
prase divoké	ks	216	252	116
Celkem	ks	328	331	101

Plán odlovu u zvěře jelení byl záměrně navýšen oproti minulému mysliveckému plánu tzn. o **183 %** nejspíše v dobré míře nadále snižovat stavy této zvěře. Bohužel tento plán se u jelení zvěře minul účinkem, poněvadž zvěř jelení se v honitbě MI Opava v takovém množství nevyskytovala, tudíž se nedala v takovém množství lovit. Opačným případem byla zvěř černá, která přimigrovala do honitby MI Opava ve větší míře než se očekávalo, z důvodu semenného roku buku lesního. Při dodržování zákonných a etických zásad lovu se postupně daří početní stavy zvěře nadále snižovat.

4.5.2 Výnosy z myslivosti

Výnosy z myslivosti za rok 2016 dosáhly za prodej zvěřiny **336 tis. Kč** a za služby v myslivosti **212 tis. Kč** a to především za poplatkové lovy. Proti tomu náklady tvořily objem **200 tis Kč**. Čistý výnos z myslivosti tedy činil **348 tis Kč**.

5 Pěstební činnost

Z pohledu financí je pěstební činnost výhradně nákladovou činností, která je nutná pro zákonné obhospodařování lesa. Tyto náklady jsou spojeny se zákonnými lhůtami na zalesnění a zajištění kultur.

5.1 Pěstební plán – plnění

výkon	tech.j	plán	plnění	% podíl
první zalesnění	ha	28,48	24,87	87
zalesňování opakované	ha	11,98	17,68	147
přirozená obnova	ha	0,4	0,4	100
celkem zalesnění	ha	40,66	42,95	106
prořezávky	ha	35,86	38,41	107
probírky	ha	20,19	8,05	39
oplocení	km	6,04	9,16	152

Celkové plánované první zalesnění **28,48 ha** nebylo splněno o **3,61 ha** a to z důvodu průběhu jarního počasí, kdy nastaly již od půlky dubna vyšší teploty a dále z důvodu očekávání nové technologie na přípravu (drčení zabuřenělých pasek) se zalesňování odložilo na rok 2017. Ve výkonu oplocení udělaly ML Opava navíc s ohledem na dotační titul na oplocení těchto kultur.

5.1.1 Výpis z lesní hospodářské evidence v použitém sadebním materiálu

dřevina, druh	množství v Ks
SM smrk	60740
JD jedle	0
MD modřín	5450
DG douglaska	660
BO borovice	22680
celkem Jehličnaté	89530
BK buk	157120
DB dub	22590
JV javor	10800
OL olše	2500
HB habr	3250
celkem listnaté	196260
Celkem sazenice	285790

V zalesňování byly opět preferovány MZD (meliorační a zpevňující dřeviny), jednak z důvodu dotací, ale podstatným důvodem je dlouhodobé odumírání smrkových mlazin, chřadnutí smrku. Počet smrku bude v příštích letech snižován a nahrazován DG – douglaskou a jinými jehličnatými dřevinami dle

Hospodářských souborů a lesních typů. Z celkového počtu **286 tisíc** sazenic, bylo jehličnatých zalesněno nebo vylepšeno **89 tisíc** a listnatých **197 tisíc**.

5.1.2 Dotace

Pro rok 2016 bylo od 1.9.2016 obnoveno poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích státní dotace pod hlavičkou Moravskoslezského kraje. MI Opava využily možnosti čerpání těchto dotací v maximální možné míře tzn. **285 tis. Kč**. Další dotací je dotace SZIF na louky v množství **42 tis. Kč**. Další objem dotací cca v hodnotě **500 tis. Kč**, budou připsány až v roce 2017.

5.2 Pěstební rezerva

Tyto vázané prostředky na speciálním účtu jsou tvořeny ze zisku před zdaněním organizace ML Opava a jsou členěny pouze na hrazení prací a materiálu v pěstební činnosti. Tato rezerva se tvoří právě pro calamitní stavy, kdy finanční prostředky nabyté z důvodu zvýšených těžeb sanují posléze pěstební náklady v dalších letech, kdy finance z těžeb nestačí tyto náklady pokrývat. Zůstatek zákonné pěstební rezervy k 1.1.2016 byl **12 878 495 Kč**. Čerpání zákonné rezervy v roce 2016 dosáhlo výše **5 491 tis. Kč** z plánovaných **6 700 tis. Kč**. Díky výnosům z hospodaření se podařilo vytvořit v roce 2016 rezervu ve výši **5214 tis. Kč**.

Zůstatek zákonné pěstební rezervy k **1.1.2017** je **12 600 876 Kč**. Pěstební rezerva je jedním z hlavních pilířů v hospodaření pro takto postižené lesní majetky, jako jsou ML Opava.

6 Externí kontroly organizace

Každým rokem probíhá u organizace MI Opava několik kontrol souvisejících s její činností a s řádným průběhem hospodaření.

Kontroly státních a územně správních celků

1. 19.7.2016 Ústav pro hospodářskou úpravu lesů – Protokol ze dne 19.7.2016

Předmět kontroly: Vedení evidence o reprodukčním materiálu lesních dřevin u dodavatele v rozsahu zákona 149 /2003 Sb.

Závěr: Bez výhrad

2. 2.8.2016 Sdružení vlastníků a správců lesního majetku ČR

Audit: Ověření plnění kritérií a indikátorů trvale udržitelného hospodaření v lesích dle standardu PEFC

Závěr: Splnění požadavků legislativy

3. 8.8.2016 MMOP odbor ž.p.

Předmět kontroly: Ochrana pozemků určených k plnění funkcí lesa

Závěr: Bez výhrad

4. 10.8.2016 MMOP odbor ž.p.

Předmět kontroly: Dodržování zákona o myslivosti předpisů vydaných na jeho základě.

Závěr: Kontrolním orgánem bylo zjištěno porušení ustanovení 3 odst. 2 zákona o myslivosti, kdy kontrolovaná osoba jako uživatel honitby nehospodaří s černou zvěří v honitbě ML Opava a to v letech 2015 a 2016

5. 11.8.2016 Česká inspekce životního prostředí

Předmět kontroly: Kontrola dodržování předpisů na úseku ochrany lesa jako složky životního prostředí, ochrany lesa před působením škodlivých biotických činitelů, kontrola zalesnění holin a zajištění lesních porostů, dodržování max. výše těžeb

Závěr inspekce: bez výhrad

7 Personální obsazení

7.1 Personální struktura

Na základě dalších personálních změn, došlo opět ke snížení počtů THP pracovníků viz. tabulka.

pracovníci dle kategorií	stav k 1.1.2016	stav k 31.12.2016
THP pracovníci	7	6
dělníci	5	5
Celkem	12	11

Limit mzdových prostředků pro rok 2016 byl stanoven na částce **4200 tis. Kč**. Skutečné čerpání mzdových prostředků bylo v objemu **3 234 tis. Kč**.

Stálí zaměstnanci zůstali jen na úseku zabezpečujícím provoz služeb a střediska lesní školky. Kromě prvořadého úkolu v činnosti lesního školkařství se tito zaměstnanci podílí na údržbě nemovitého majetku a provádějí služby pro cizí subjekty. Ostatní hospodářské úkoly jsou vzhledem k sezonnosti prací vykonávány živnostníky (OSVČ).

8 Závěr

Hospodaření organizace Ml Opava bylo v roce 2016 poměrně úspěšné s hospodářským výsledkem **379 tis.Kč.** před zdaněním. I přes výrazný pokles ceny dříví z důvodů suchého roku 2015 a dozvuku tohoto extrému ještě v roce 2016 (přebytky dříví na trhu) zůstala organizace v černých číslech, pokryla odpisy **590 tis. Kč** a vytvořila prostředky na rezervě v objemu **5 214 tis. Kč.** Maximalizace výnosů je limitována snahou o zašetření zásob dříví vzhledem k přetěžbám z minulých období. Počáteční stav zákonné rezervy **k 1.1.2016 byl 12 878 495 Kč** a konečný stav **12 600 876 k 31.12.2016.**

Externí kontroly až na jednu výjimku (lov černé zvěře) dopadly bez závad a stanovené úkoly byly beze zbytku splněny. V případě požadavků podrobnějších informací k jednotlivým bodům jsme připraveni tyto zodpovědět.